

**Evaluatie Centrumregeling
Regionale Energie Strategie
Noord- en Midden-Limburg**
Augustus 2025

Inhoud

Inhoud	2
Aanleiding	3
1. De RES NML	3
1.1 Korte achtergrond van de RES NML	3
1.2 De Centrumregeling RES NML	4
1.3 Taken RES NML	4
1.4 De overlegstructuur binnen de RES NML	4
1.5 Financiën	6
2. Toegevoegde waarde RES NML voor de gemeente Weert	8
2.1. Samenwerking	8
2.2 Beleid (ontwikkeling en uitvoering)	8
2.3 Kennisontwikkeling en -deling	9
2.4 Accountmanagement (lobby, belangenbehartiging)	9
2.5 Data en monitoring	10
2.6 Conclusie	10
3. Tot slot	13

Aanleiding

Op 24 september 2024 heeft de gemeenteraad het college toestemming verleend om toe treden tot de Centrumregeling Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg (RES NML). Het college heeft destijds toegezegd in Q3 2025 een evaluatie uit te voeren naar de Centrumregeling RES NML (moties & toezeggingen 94272, 24 september 2024).

De energietransitie is een complexe maatschappelijke opgave. De schaarste aan beschikbare duurzame energie en de daarvoor benodigde ruimte en infrastructuur is een urgent gemeenteverstijgend vraagstuk. Ook in Weert merken we dat we lokaal niet al onze benodigde energie kunnen produceren. Daarom is het cruciaal om niet alleen lokaal zaken op te pakken, maar juist samen te werken op verschillende schaalniveaus. Eén van die schaalniveaus is de samenwerking in de regio Noord- en Midden-Limburg in het kader van de RES NML.

In deze evaluatie staat de vraag centraal *wat de toegevoegde waarde is van de Centrumregeling RES Noord- en Midden-Limburg voor de gemeente Weert?* De Centrumregeling RES (en samenwerking in algemene zin) dient een bijdrage te leveren aan de doelen van de gemeente Weert ten aanzien van de energietransitie. Deze doelen worden momenteel vastgelegd in het Energieperspectief en uitgewerkt in een programma. In ieder geval wil de gemeente Weert ervoor zorgen dat we op elk gewenst moment kunnen beschikken over voldoende en betaalbare duurzame energie om te voorzien in onze energiebehoefte¹.

1. De RES NML

1.1 Korte achtergrond van de RES NML

Om de ambities van het Klimaatakkoord te realiseren, is vanaf 2019 de RES NML tot stand gebracht. In Nederland zijn 30 RES-regio's die worden ondersteund vanuit het Nationaal Programma RES. Binnen de RES NML werken 15 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten, de provincie Limburg, Waterschap Limburg en Enexis intensief samen. Landelijk zijn RES regio's ontstaan om nationale doelen uit het Klimaatakkoord te vertalen naar regionaal maatwerk. In 2021 is de RES 1.0 opgesteld, primair gericht op het gezamenlijk in de regio komen tot projecten voor het opwekken van duurzame energie. In de RES 1.0 is richting Rijk vanuit de regio een bod uitgebracht voor de elektriciteitsopwekking op land van 1200 Gwh. Daarnaast heeft de RES NML als subdoelen opgenomen om 25% CO₂ te besparen in de gebouwde omgeving. Het bod heeft een sterke boost aan plannen in de regio en in Weert gegeven om tot projecten voor de ontwikkeling van duurzame energie over te gaan.

Sinds de vaststelling van de RES 1.0 in 2021 heeft de RES NML na vier jaar 80% van haar opwekdoelen behaald, met 964,5 GWh gerealiseerd uit zonne- en windenergie. De RES NML scoort daarmee landelijk bovengemiddeld. In de loop der jaren zijn andere onderwerpen zoals de warmtetransitie, alternatieve vormen van duurzame energie en warmte, het borgen van lokaal eigendom op de agenda gekomen.

Vanwege de complexiteit van de opgaven en beperkte mogelijkheid om als gemeenten individueel deze opgaven te doorgronden is voor intensivering in samenwerking gekozen. Om te komen tot plannen en uitvoering heeft dit ertoe geleid dat de deelnemers in 2024 hebben gekozen voor een Centrumregeling. Eerder werd in projectvorm samengewerkt. De Centrumregeling RES NML is per 1 januari 2025 van kracht.

¹ In het kader van de P&C-cyclus zijn de volgende twee hoofddoelen geformuleerd:

- Verbeteren van de beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie
- Toename beschikbaarheid lokale energie voor bedrijven

1.2 De Centrumregeling RES NML

In 2024 is besloten om samen te werken op basis van een Centrumregeling. Dit is een lichte vorm van samenwerking op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Er is geen nieuwe organisatie opgericht en er zijn geen bevoegdheden overgedragen aan een gemeenschappelijke regeling. In de Centrumregeling is de gemeente Venlo aangewezen als centrumgemeente die bepaalde taken op het gebied van de energietransitie uitvoert. De aangesloten gemeenten hebben op basis van een jaarplan mandaat verleend aan de gemeente Venlo en voldoen een gezamenlijk vastgestelde jaarlijkse bijdrage. Een deel van deze bijdrage wordt via het Rijk ter beschikking gesteld. Alle deelnemende gemeenten (en Provincie Limburg en Waterschap) blijven zelf bevoegd het eigen (energie)beleid vast te stellen en daarover besluiten te nemen. Ook blijven de deelnemers zelf beschikken over de eigen verkregen middelen uit de energietransitie.

1.3 Taken RES NML

In artikel 4 van de Centrumregeling zijn de taken van de RES NML opgenomen. Het gaat om de volgende taken²:

1. *Beleid*
 - Het voorbereiden van de besluitvorming van de deelnemers over het vaststellen en herijken van de gezamenlijke strategische koers en ambities van de centrumregeling;
 - voorbereiden van de besluitvorming van de deelnemers over het vaststellen van regionaal energiebeleid;
 - monitoren van de voortgang van de gestelde doelen, welke door de deelnemers zijn vastgelegd in de strategische koers en het regionaal energiebeleid;
2. *Kennisontwikkeling en -deling*
 - opbouwen, bundelen en delen van kennis;
3. *Accountmanagement (lobby, belangenbehartiging)*
 - voeren van bovenlokaal accountmanagement met strategische samenwerkingspartners;
 - voeren van bovenlokaal accountmanagement met strategische samenwerkingspartners;
4. *Financiën en verantwoording*
 - voeren van de financiële administratie en verantwoording, waaronder het beheer van de algemene reserve;
 - voeren van de financiële administratie en verantwoording, waaronder het beheer van de algemene reserve;
 - opstellen van het werkprogramma voor de centrumregeling.

1.4 De overlegstructuur binnen de RES NML

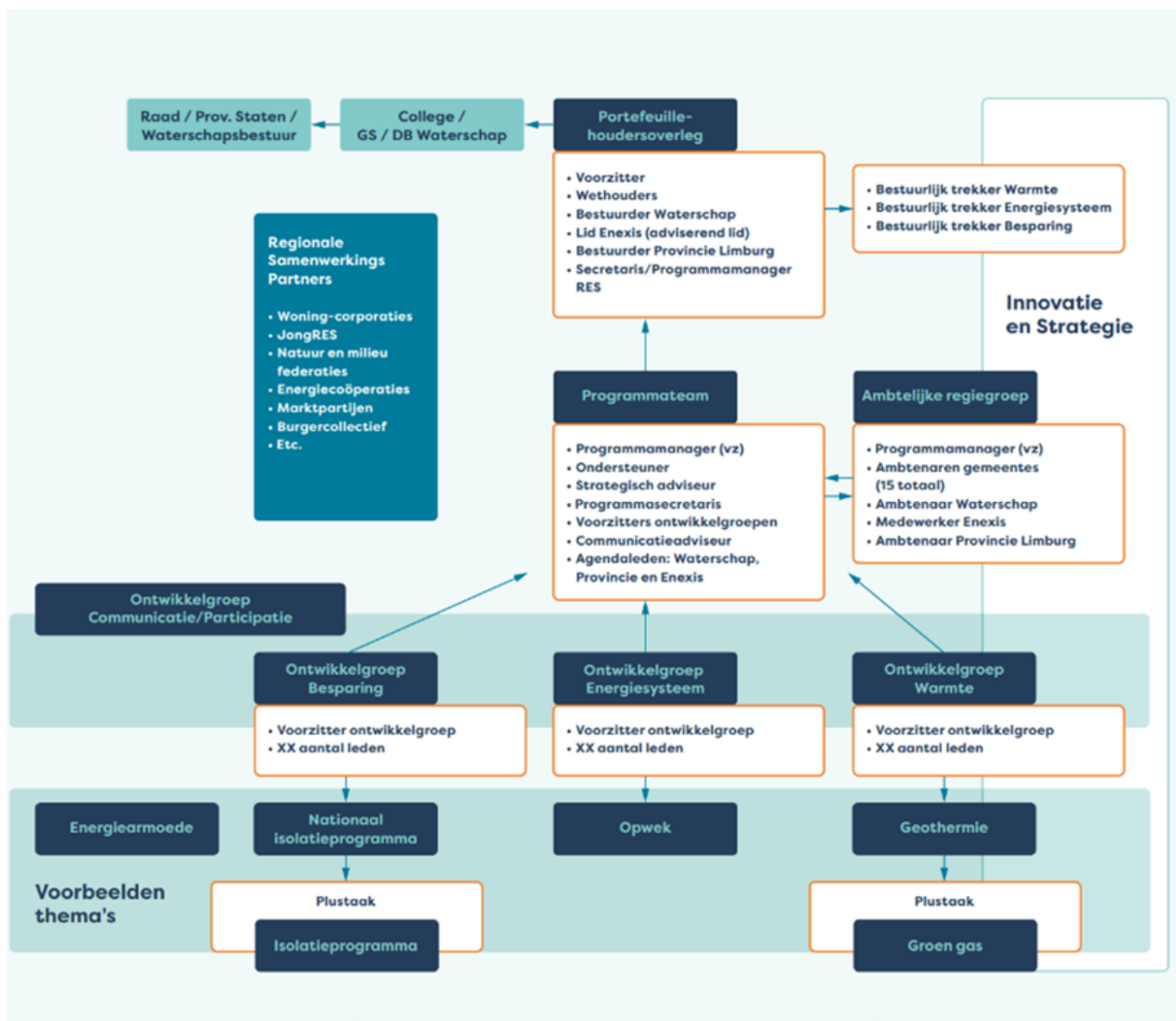
In de Centrumregeling is de overlegstructuur vastgelegd. Deze bestaat uit:

- *Portefeuillehoudersoverleg*

Het portefeuillehoudersoverleg heeft een adviserende rol richting de centrumgemeenten met o.a. de volgende taken: monitoren van de uitvoering van de taken; adviseren over de gezamenlijke strategische koers en ambitie van de centrumregeling; adviseren van de centrumgemeente over de aanstelling, schorsing en het ontslag van de programmamanager; instellen en benoemen van de voorzitter van de ontwikkelgroepen en het houden van toezicht daarop; adviseren over het jaarplan, de jaarrekening en ontwerpbegroting RES NML, en adviseren over aanpassingen van de jaarlijkse vergoeding van de deelnemers aan de centrumgemeente. Sinds begin 2025 is de portefeuillehouder van de gemeente Weert vice-voorzitter.

² Er wordt onderscheid gemaakt in basistaken en plustaken. Basistaken worden voor alle deelnemers uitgevoerd. Plustaken worden voor twee of meer deelnemers verricht indien de betreffende deelnemers daartoe gezamenlijk besluiten, zogenaamde coalition of the willing activiteiten.

- *Agenda-overleg*
Het agenda-overleg bereidt de portefeuillehoudersoverleggen voor en ziet toe op de uitvoering van de in het portefeuillehoudersoverleg gemaakte afspraken.
- *Programmateam*
Het programmateam bestaat uit de programmamanager en de voorzitters van de ontwikkelgroepen. Zij zijn in dienst van de centrumgemeente Venlo.
- *Ambtelijke regiegroep*
De ambtelijke regiegroep bestaat uit de programmamanager, medewerkers van de deelnemers en een medewerker van de netbeheerder.
De ambtelijke regiegroep adviseert op strategisch niveau het programmateam vanuit het perspectief van de eigen deelnemers en adviseert op strategisch niveau het portefeuillehoudersoverleg over de uitvoering van de basistaken.
- *Ontwikkelgroepen*
De ontwikkelgroepen bestaan uit een voorzitter en terzake deskundige beleidsmedewerkers van de deelnemers. De volgende vier ontwikkelgroepen zijn actief: besparing, energiesysteem, warmte en communicatie (inclusief participatie).
In onderstaande afbeelding wordt de structuur van de samenwerking samengevat.
De gemeente Weert is bestuurlijk vertegenwoordigd in het portefeuillehoudersoverleg (vice-voorzitterschap) en ambtelijk in de ambtelijke regiegroep en alle ontwikkelgroepen.



1.5 Financiën

De centrumgemeente brengt voor de uitvoering van de basistaken en voor het beschikbaar stellen van voldoende personele capaciteit aan de deelnemers een jaarlijkse vergoeding in rekening van € 2,60 per inwoner (peildatum 1 januari 2024, wordt elke twee jaar geactualiseerd). Voor de gemeente Weert bedraagt deze vergoeding ruim €132.000,00 per jaar. Deze kosten worden betaald uit de CDOKE-middelen die de gemeente Weert van het Rijk ontvangt voor de uitvoering van de energietransitie. Jaarlijks ontvangt de gemeente Weert €925.000,00 aan CDOKE middelen. In hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op de meerwaarde van de activiteiten vanuit de RES NML voor de gemeente Weert in relatie tot de financiën.

Ambtelijke inzet vanuit Weert (denk aan o.a. deelname aan de diverse ontwikkelgroepen, ambtelijke regiegroep, kennissessies, bilaterale overleggen met medewerkers van de RES NML) bedraagt ongeveer 0,5 fte op jaarbasis. Deze inzet komt bovenop de vergoeding aan de RES NML.

In de Centrumregeling is vastgelegd dat de begroting, voorafgaand aan de vaststelling daarvan door het college van de centrumgemeente Venlo, gedurende 12 weken voor advies wordt voorgelegd aan het portefeuillehoudersoverleg RES NML en aan de vertegenwoordigende organen van de deelnemende gemeenten. De ontwerpbegroting is ter advisering aan de raad voorgelegd in de vergadering van 24 september 2025.

Van de inkomsten en uitgaven van de centrumregeling wordt door het college van de centrumgemeente over elk kalenderjaar vóór 1 juli schriftelijk verantwoording afgelegd aan het portefeuillehoudersoverleg en de vertegenwoordigende organen van de deelnemers, onder overlegging van de jaarrekening met de daarbij behorende bescheiden.

De totale (ontwerp)begroting 2026 van de RES NML bedraagt ruim € 2.243.000,00. De vijftien gemeenten dragen voor de gezamenlijke doelstellingen € 1.363.000,00 bij op basis van de eerder genoemde € 2,60,- per inwoner. De bijdrage van de provincie bedraagt €110.000,00. Overige dekking vindt plaats vanuit Rijksbijdragen die aan de RES NML worden uitgekeerd.

2. Toegevoegde waarde RES NML voor de gemeente Weert

2.1. Samenwerking

Energie wordt steeds meer decentraal opgewekt en de energietransitie wordt ook lokaal en regionaal steeds zichtbaarder in de leefomgeving. De energietransitie is een complexe maatschappelijke opgave. Hiervoor staan we als gemeente Weert uiteraard niet alleen voor aan de lat. Samen met inwoners, bedrijven, WeertEnergie, de netbeheerder Enexis, projectontwikkelaars, kennisinstellingen en andere partijen zorgen we dat expertise en middelen bij elkaar worden gebracht om gezamenlijk oplossingen te vinden voor deze complexe opgave. De schaarste aan ruimte en infrastructuur is een urgent, vaak gemeente-overstijgend vraagstuk. Daarom is het cruciaal om samen te werken op verschillende schaalniveaus (lokaal en regionaal). Door lokaal en regionaal vraag en aanbod van energie beter op elkaar af te stemmen en op te slaan is er ook minder transport en dus aanleg van infrastructuur nodig. Van belang is om opgaven aan te pakken volgens een samenwerkingsstrategie die daar voor Weert het beste bij past.

De samenwerking binnen de RES NML met de Centrumregeling als kader is één van deze samenwerkingsstrategieën. De samenhang tussen lokale en regionale opgaven is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Met name doordat de complexiteit van de opgaven enorm is toegenomen. Denk aan de verduurzaming van woningen en bedrijven, het ontwikkelen van duurzame warmtebronnen, het borgen van lokaal eigenaarschap van energie en energiearmoede. En tot slot zorgt netcongestie voor vertraging in nieuwe (gebieds)ontwikkelingen. Behalve deze steeds toenemende complexiteit is er schaarste aan expertise en uitvoeringskracht en groeit het aantal bovengemeentelijke afstemmingsvraagstukken. Ook voor de gemeente Weert liggen er grote uitdagingen aan de vraagkant, aanbodkant en transportkant omdat voor een belangrijk deel de duurzame energie in de toekomst van buiten Weert geïmporteerd moet worden. Die uitdagingen kunnen niet alleen op de schaal van Weert worden opgelost. Samenwerking is dus ook voor Weert essentieel om verder stappen te kunnen zetten in de energietransitie.

In de volgende paragrafen wordt aan de hand van de verschillende taken die de RES NML momenteel uitvoert de toegevoegde waarde voor de gemeente Weert beschreven. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de volgende taken (zoals ook opgenomen in de Centrumregeling): beleid, kennisontwikkeling en -deling, accountmanagement (lobby en belangenbehartiging) en data en monitoring.

2.2 Beleid (ontwikkeling en uitvoering)

Beleid (ontwikkelen en uitvoeren) is één van de taken van de RES NML. In 2025 is door de RES NML en de deelnemers gewerkt aan de Energievisie. De Energievisie is een vervolg op de RES 1.0 die in 2021 is vastgesteld. De visie biedt een overzicht van de opgaven voor de periode 2030-2050 en wordt uitgewerkt in een Uitvoeringsprogramma. De Energievisie biedt handvaten voor de verdere beleidsontwikkeling en -uitvoering door de gemeente (Energieperspectief). De Energievisie sluit ook aan op het provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur, Energie en Klimaat (pMIEK) en het Bestuurlijk Overleg Energie Voorziening en Infrastructuur (BO EVI). Hiermee versterkt de RES NML de positie binnen provinciale en landelijke besluitvorming (zie ook 2.2.3 accountmanagement).

Ook biedt de Energievisie handvaten voor de gemeenten Weert, Nederweert, Leudal en Cranendonck voor de uitwerking van het expertrapport Energiesysteem van de Toekomst.

In het kader van energiebesparing heeft de regio een Coalition of the Willing opgezet, bestaande uit 11 gemeenten, waaronder de gemeente Weert om een Meerjarige Collectieve Ontzorgingsaanpak (MCO) te realiseren. Deze richt zich op het isoleren van particuliere woningen, voornamelijk kwetsbare huishoudens, zodat ook zij kunnen profiteren van lagere energiekosten en meer comfort. Vanuit deze aanpak zal Weert de komende jaren circa 3000 woningen isoleren. Ook is er een routekaart groen gas door de RES NML ontwikkeld en is een tool beschikbaar om de potentie in beeld te brengen.

2.3 Kennisontwikkeling en -deling

Vanuit de RES NML wordt ingezet op (onderlinge) kennisontwikkeling en -deling. Ook de gemeente Weert maakt hier dankbaar gebruik van. Denk hierbij aan de volgende initiatieven:

- De RES NML was initiatiefnemer bij Opwek Energie Op Rijksgronden (OER), waarbij constructieve gesprekken met ministerie en RWS hebben geleid tot kansrijke OER-projecten in de regio. Langs alle snelwegen in Noord- en Midden Limburg worden nu op initiatief van de RES NML, samen met gemeenten, stappen gezet om OER-projecten te versnellen. Ook binnen de Weert is een potentiële locatie langs de A2 geïdentificeerd.
- Een onderzoek naar kansrijke locaties en actieve kennisoverdracht naar energiehubs bij bedrijventerreinen, als voorbereiding op rijks- en provinciale subsidieregelingen (in samenwerking met de Rabobank). Ook Weert heeft hiervan gebruikgemaakt bij o.a. bedrijventerrein Kampershoeke.
- Tool om potentie solar carports voor gemeenten in beeld te brengen. We verkennen op dit moment de concrete toepassingsmogelijkheden hiervan in Weert.
- Tool om potentie groen gas (monogasvergisting) in beeld te brengen en aan de hand van de routekaart groen gas gemeenten ondersteunen in de uitvoering.
- Verkenning van energiegemeenschappen, waarin samen met gemeenten en experts is onderzocht welke rol deze gemeenschappen kunnen spelen in het decentrale energiesysteem van de toekomst. De RES NML zal hierin een stimulerende en faciliterende rol vervullen. Deze verkenning wordt in 2025 verder geoperationaliseerd, met aansluiting bij bestaande gemeentelijke, regionale en provinciale initiatieven. In Weert wordt dit samen met de gemeenten Leudal, Nederweert en Cranendonck uitgewerkt om uiteindelijk te komen tot pilots op wijk- en/of dorpsniveau.
- De RES NML organiseert diverse kennissessies, waaronder groen gas, energie en gebiedsontwikkelingen, waterstof en het opstarten van een duurzaam bedrijfsloket.
- Ontwikkelen van handreikingen die gemeenten kunnen gebruiken waaronder een rechtvaardige energietransitie, landschap en grootschalige opwek zon op land, slimme energiesystemen en energie verankeren in de omgevingsvisie.
- De RES NML heeft een onderzoek naar haalbaarheid van warmte op basis van aquathermie geïnitieerd. Dit onderzoek vindt ook in de gemeente Weert plaats. Bij de RES NML is door Weert ook de vraag neergelegd om een onderbouwing aan te leveren voor individuele oplossingen (hybride dan wel all electric) in het kader van het op te stellen Warmteprogramma.
- In 2025 is de RES NML een samenwerking aangegaan met de Technische Universiteit Eindhoven voor de ontwikkeling van zoutbatterijen, gericht op de energietransitie en warmteopgave in Noord- en Midden-Limburg. Deze verliesvrije seizoensopslag kan een waardevolle oplossing bieden voor de regionale energie- en warmtetransitie
- De RES NML is een samenwerking aangegaan met landelijke adviesorganen zoals TNO bij het ontwikkelen van een tool waarin gemeenten actueel inzicht hebben in de lokale data van energie op stationsniveau. Hierbij worden gemeenten geholpen bij het vergelijken van energieoplossingen bij nieuwbouw, verduurzamen bestaande bouw, laadinfra.

2.4 Accountmanagement (lobby, belangenbehartiging)

De RES NML speelt een belangrijke rol voor gemeenten in het kader van lobby en belangenbehartiging. Mede dankzij inspanningen door de RES NML is het 150 kV project nieuw of uitbreiding station Weertheide/Nederweert opgenomen in het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMiek). Een nieuw station of uitbreiding

van de bestaande stations is van groot belang gelet op de groeiopgaven van de gemeente Weert op het gebied van wonen en bedrijvigheid.

Vanuit de RES NML wordt ook actief deelgenomen aan het energyboard van de provincie Limburg (BO EVI). Dit is een platform waar verschillende partijen waaronder industriële bedrijven, provincie, RES, Gasunie, TenneT en Enexis samenkomen en advies te geven over het Limburgs energiesysteem van de toekomst, grote regionale infrastructuurvraagstukken en het komen tot daadwerkelijk realiseren van projecten. Door de RES NML wordt de gemeente Weert actief hierin meegenomen en van relevante informatie voorzien. Ook is het mogelijk om als gemeente deel te nemen aan verschillende specialistische tafels vanuit het BO EVI om zo direct toegang te krijgen tot een expertiseteam voor niet conventionele oplossingen om in bepaalde casuïstiek tot oplossingen te komen. De RES NML heeft ook namens de deelnemende gemeenten een zienswijze ingediend op de ontwerp Provinciale Omgevingsvisie.

2.5 Data en monitoring

Binnen de RES NML wordt gewerkt aan de verbetering van data-uitwisseling en monitoring om de energietransitie beter te beheersen. Het gaat dan om de voortgang van de grootschalige energieopwek nauwkeurig bij te houden. Deze gegevens worden door de deelnemende gemeenten aangeleverd. Het doel is om het monitoringssysteem in de komende jaren verder uit te breiden en te ontwikkelen tot een multifunctionele tool die verschillende opgaven binnen de regio inzichtelijk maakt.

2.6 Conclusie & aanbevelingen

Als we kijken naar de verschillende activiteiten die in de Centrumregeling worden benoemd zit er absoluut meerwaarde voor de gemeente Weert in een aantal activiteiten.

Op de eerste plaats zit de meerwaarde in kennisuitwisseling en -deling. In het bijzonder gaat het dan om onderzoeken die worden uitgevoerd en tools die worden ontwikkeld door de RES NML. Denk hierbij concreet aan de tool voor de potentie van solar carports of bijvoorbeeld het potentie onderzoek naar groen gas. Gezamenlijk onderzoek en ontwikkeling vanuit de RES NML is financieel voordeliger en er kan laagdrempeliger kennis tussen gemeenten worden uitgewisseld. Ook de kennisuitwisseling tussen de verschillende RES-regio's in het land en het Nationaal Programma RES dragen bij aan deze kennisuitwisseling en -deling. Door (capaciteit aan) kennis centraal vorm te geven en te coördineren, kan deze niet alleen efficiënter en effectiever worden ingezet, maar kan deze meer worden geborgd in plaats van (wisselende) inhuur door individuele gemeenten.

Daarnaast is lobby en belangenbehartiging vanuit de RES NML van meerwaarde voor de gemeente Weert (met name richting provincie en Rijk). Een voorbeeld hiervan is de inzet van de RES NML bij de totstandkoming van de pMiek-lijst (waar uitbreiding/nieuw onderstation Weertheide/Nederweert is opgenomen). Het accountmanagement dat door de RES NML met strategische partners wordt vormgegeven zorgt ervoor dat we vroegtijdig over informatie beschikken, waardoor de positie van Weert kan worden versterkt.

Beleidsontwikkeling door de RES NML vindt op strategisch niveau voor en door alle deelnemers plaats. De diversiteit aan gemeenten in de regio Noord- en Midden-Limburg is groot. Hierdoor is het lastiger om vanuit de RES NML tot gezamenlijke uitvoering te komen. Om juist op tactisch en uitvoerend niveau stappen te kunnen zetten in de verdere ontwikkeling van een decentraal energiesysteem, biedt de samenwerking met de gemeenten Leudal, Nederweert en Cranendonck³ (schaal)voordelen. Beide samenwerkingsvormen sluiten elkaar niet uit, maar kunnen elkaar juist versterken. Het zou goed zijn om in RES-verband te bespreken hoe de

³ De gemeente Cranendonck maakt deel uit van de RES Metropoolregio Eindhoven.

regionale en subregionale samenwerking elkaar in de uitvoering concreet kunnen versterken (welke thema's en welke taken).

Ondanks deze positieve aspecten, toch een kanttekening. Afstemming van de taken vanuit de RES NML met de deelnemers kan beter. Dit betekent echter ook voor de gemeenten dat zij zelf actiever richting RES NML hun specifieke vragen en (subregionale) behoeften kenbaar moeten maken. De RES NML moet geen apart instituut gaan worden, de deelnemers vormen immers samen de RES NML. In dit kader zou het ook goed zijn dat de RES NML meer oog heeft voor de diversiteit in de regio. De kop van Noord-Limburg heeft andere uitdagingen op het gebied van de energietransitie dan bijvoorbeeld de regio Weert met enkele bedrijven die een zeer grote energievraag hebben.

Tot slot een opmerking over de Centrumregeling zelf. De Centrumregeling heeft o.a. als doel de samenwerking in RES NML verband te versterken. De Centrumregeling biedt in ieder geval de mogelijkheid om de vertegenwoordigende organen van de deelnemers meer in positie te brengen dan voorheen. Zo moet bijvoorbeeld de ontwerpbegroting ter advisering aan de gemeenteraden worden voorgelegd, voordat deze door de centrumgemeente wordt vastgesteld. De positie van de raden zou verder versterkt kunnen worden door eenduidige afspraken vast te leggen over bijvoorbeeld de rol bij de door de RES NML opgestelde strategische visie en uitvoeringsprogramma's.

Uiteindelijk gaat het om het inhoudelijk verder brengen van de energietransitie in Weert waaraan de RES NML als één van de samenwerkingstrategieën een bijdrage levert. Om de energietransitie in Weert verder te brengen werken we op verschillende schaalniveaus met verschillende partners samen. Dit doen we volgens een samenwerkingsstrategie die voor ons meerwaarde heeft en waar we resultaten mee bereiken.

Regionaal werken we op strategisch niveau samen in de RES Noord- en Midden-Limburg. Zoals eerder geconcludeerd zit de meerwaarde van deze samenwerking met name in kennisuitwisseling – en deling, ondersteuning vanuit de RES NML door middel van expertise (onderzoeken, het gebruikmaken van tools en handreikingen) en het inzetten van lobbycapaciteit richting o.a. provincie Limburg en Rijk.

In kader van het eerder genoemde Expertrapport Energiesysteem van de Toekomst werken we subregionaal samen met de gemeenten Nederweert, Leudal en Cranendonck aan een betrouwbare, betaalbare en duurzame energievoorziening. Deze samenwerkingscoalitie sluit aan op de samenwerking in RES NML en is tactisch en uitvoerend van aard.

Op lokaal niveau werken we op uitvoerend (project)niveau samen met o.a. inwoners, bedrijven, Enexis, WeertEnergie, woningcorporaties, projectontwikkelaars, parkmanagement, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties.

De samenwerking binnen de Centrumregeling RES NML kost de gemeente Weert geld en capaciteit (zie ook paragraaf 1.5 financiën). Deze investeringen leveren ons echter meer op dan ze kosten. Dat geldt met name op het gebied van onderzoek, kennis(deling), lobby, (landelijke) netwerken en versterking van onze uitvoeringskracht. Uitvoering van deze activiteiten door de gemeente Weert zelf zijn vele malen minder effectief en efficiënt.

Om nog meer uit de samenwerking met de RES NML te halen doen wij de volgende aanbevelingen:

- Betrek als programmabureau RES NML de gemeenten meer aan de voorkant bij de uitvoering van de taken. Voor de deelnemende gemeenten betekent dit echter ook een actievere houding richting het programmabureau RES NML om specifieke behoeften aan te geven. Er moet meer balans komen in het top-down aanbieden van activiteiten vanuit de RES NML en het actief aangeven van ondersteuningsbehoeften door de deelnemers.

- Het zou goed zijn om in RES-verband te bespreken hoe de strategische en gebiedsgerichte (subregionale) samenwerking elkaar in de uitvoering concreet kunnen versterken (welke thema's en welke taken).
- Met het oog op de landelijke ontwikkelingen rond het Nationaal Programma RES (zie hoofdstuk 3) zou het goed zijn om alvast als (deelnemers van de) RES NML het gesprek te voeren over deze ontwikkelingen en hoe deze zich gaan verhouden tot de samenwerking in de regio Noord- en Midden-Limburg.

3. Tot slot

Op 18 juni 2025 heeft de minister van Klimaat en Groene Groei in een Kamerbrief laten weten dat het kabinet sterker wil inzetten op decentrale ontwikkelingen binnen het energiesysteem. Het kabinet werkt momenteel aan de oprichting van een nieuw nationaal programma ten aanzien van het energiesysteem per 1 januari 2026. Hierin worden drie bestuurlijke programma's ondergebracht: Nationaal Programma Regionale Energiestrategie, Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie en het SamenwerkingsProgramma Integraal Programmeren Energiesysteem (SP IPE).

Het nieuwe nationale programma heeft als doel o.a. gemeenten efficiënter te ondersteunen en te ontzorgen. In dit kader zullen ook de rollen van de RES-regio's tegen het licht worden gehouden zodat deze op termijn aansluiten bij de decentrale ontwikkelingen in het energiesysteem. De minister heeft als doel om in te zetten op regionale samenwerking en geen nieuwe bestuurslaag te creëren. Aan het eind van 2025 volgt meer informatie over het nieuwe nationale programma.

Met het oog op deze ontwikkelingen zou het goed zijn om alvast als (deelnemers van de) RES NML het gesprek te voeren over deze landelijke ontwikkelingen en hoe deze zich gaat verhouden tot de samenwerking in de regio Noord- en Midden-Limburg.



Postbus 950
6000 AZ Weert
www.weert.nl